

För en jämställd regional utveckling

Avsiktsförklaringar från Nutek
och Svenska Riksförbundet
Nationellt Resurscentrum för
kvinnor, NRC

Förord

Nutek och Svenska Riksförbundet för Nationellt ResursCentrum för kvinnor är två aktörer som utifrån olika roller arbetar mot samma mål; En jämställd regional utveckling. Denna deklaration ska ses som en del av en samverkan på nationell nivå kring jämställdhet inom regional utveckling.

På detta sätt vill vi markera vår gemensamma inriktning och bjuda in till samverkan på alla nivåer. Respektive aktör är dock ansvarig för sin del i avsiktsförklaringen.

Kurt Ekelund
Direktör Nutek

Britt-Marie Torstensson
Ordförande NRC

Nuteks avsiktsförklaring

Enligt regeringens proposition En politik för tillväxt och livskraft i hela landet¹ ska det övergripande målet för regional utvecklingspolitik vara väl fungerande och hållbara arbetsmarknadsregioner med god servicenivå i alla delar av landet.

I propositionen står det att särskilda medel ska satsas för att stärka kvinnors situation på arbetsmarknaden, som företagare och för att tillvarata deras initiativ och kompetens i det regionala utvecklingsarbetet. Ett annat syfte är att stärka centrala och regionala statliga organs förmåga att kunna hantera projekt som rör kvinnor. Genom detta ska även möjligheterna stärkas så att kvinnor i större utsträckning ska få ta del av de statliga resurser som står till förfogande för regionalt och lokalt utvecklingsarbete. Därigenom ska kvinnor, på lika villkor som män, i framtiden kunna agera i det regionala utvecklingsarbetet.

Denna inriktning förstärktes genom att regeringen pekade ut lokala och regionala resurscentra som en aktör vid utarbetandet av de regionala tillväxtprogrammen för 2004-2007².

Nutek ska medverka till ökad samverkan mellan olika politikområden för hållbar regional utveckling genom sitt programlagda regionala utvecklingsarbete. Vidare ska Nutek bidra till en ökad samordning mellan det övergripande planeringsarbetet för regional utveckling och de operativt inriktade regionala programmen. Dessutom ska Nutek initiera och stödja programverksamhet och projekt, främst genom de regionala tillväxtprogrammen, som bidrar till en hållbar regional tillväxt.

Nutek har fördelat 157 miljoner kronor under perioden 1998-2004 till 546 lokala och regionala resurscentraprojekt³. Under 2002-2005 har 10 miljoner kronor årligen fördelats till resurscentra i form av basfinansiering. Syftet med basfinansieringen är att ge möjlighet till att utveckla projekt genom finansiering av kostnader såsom lön, lokaler, administration samt horisontell samverkan mellan resurscentra. Antalet resurscentra har fördubblats under perioden 2002-2005. Basfinansieringsmedlen motsvarar därmed långtifrån det behov som finns hos resurscentra.

¹ En politik för tillväxt och livskraft i hela landet. Regeringens proposition 2001/02:4.

² Uppdrag att utarbeta förslag till regionala tillväxtprogram, Regeringsbeslut, 2002-11-14, dnr N2002/10715/RUT (delvis) N 2002/9153/RUT.

³ R 2004:14 Resurscentra för kvinnor- en kraft för hållbar regional utveckling? Nutek.

Basfinansieringen är avgörande för att kunna driva nationella och internationella projekt. Denna slutsats har dragits i såväl propositionen som i Nuteks utvärdering av medlen till resurscentra 1998-2002⁴.

Nutek har en ambition att arbeta för en ökad basfinansiering för att säkerställa lokala och regionala resurscentras långsiktiga arbete. Ett viktigt steg för att åstadkomma detta är att tydliggöra resurscentras roll i det regionala utvecklingsarbetet.

Nutek och NRC har inlett ett arbete med att ta fram modeller och kvalitetsindikatorer för resurscentra och deras arbete för jämställdhet i regional utveckling. Denna avsiktsförklaring är ett första steg i denna process. Nutek avser, i dialog med den regionala nivån, att inrikta sig på nationellt strategiska projekt av försökskaraktär. Nutek kommer att lägga stor vikt vid en kontinuerlig uppföljning av både Nuteks mål och medel för resurscentraverksamheten. Detta för att bidra till kunskaps- och metodutveckling samt lärande för samtliga berörda aktörer. Dessa planer ingår även i Nuteks ambition att utveckla en kunskapsnod för jämställdhet inom regional utveckling. Denna ambition är ett förslag i det s.k. samordningsuppdraget⁵.

⁴ R 2004:14. Resurscentra för kvinnor - en kraft för hållbar regional utveckling? Nutek

⁵ R 2003:13. Nationell samordning för regional utveckling. Slutrapport 1 oktober 2003. Nutek.

Svenska Riksförbundet Nationellt ResursCentrum för kvinnors (NRC) deklARATION

Resurscentraorganisationen är en organisation som arbetar för att synliggöra kvinnors potential och roll i en hållbar samhällsutveckling. Resurscentrum är en plats där kvinnor har tolkningsföreträdare för vilka frågor de vill lyfta och driva i regional och lokal utveckling och i RTP- och RUP-arbetet⁶. I det arbetet kan resurscentrum för kvinnor utvecklas och användas som ett innovationssystem för regional tillväxt och utveckling.

Regionala och lokala resurscentra samt nätverk kopplade till verksamheten är medlemmar i Svenska Riksförbundet Nationellt ResursCentrum för kvinnor (NRC). Under en tioårsperiod har verksamheten byggts upp och utvecklats. Idag finns ett 150-tal resurscentra och nätverk för kvinnor i Sverige. Omkring 9000 kvinnor och 100 män är aktiva i verksamheten. Idag har NRC ca 100 medlemmar, fördelade på regionala resurscentra, lokala resurscentra och nätverk för kvinnor. Organisationen har utvecklats med regionala råd med landet indelat i tre områden; norr, mellan och syd för att stärka underifrånperspektivet och delaktigheten.

Resurscentrum för kvinnor ska arbeta för att kvinnor tar sin del av samhällets resurser i anspråk, att kvinnors kompetens tas tillvara i samhället och att kvinnors och mäns insatser värderas lika⁷.

Resurscentrum ska bedriva opinion samt sprida kunskap om kvinnors livssituation. Resurscentrum ska genom att påverka och samarbeta med organisationer och myndigheter nationellt och internationellt verka för ett samhälle där kvinnors möjligheter, rättigheter och skyldigheter tas tillvara. Makt och inflytande ska fördelas lika mellan kvinnor och män. Resurscentrum ska även verka för att lika villkor och förutsättningar i fråga om arbete, arbetsvillkor, utvecklingsmöjligheter och företagande för kvinnor och män kommer till stånd⁸.

Resurscentra i Sverige arbetar med olika teman t ex kvinnors arbetsmarknad, integration, entreprenörskap och företagande, ledarskapsfrågor, hälsa, kvinnor och teknik och unga kvinnors villkor och möjligheter.

⁶ Jämställdhet skapar tillväxt, seminariedokumentation www.nrckvinnor.org

⁷ Ändamålsparagraf ur NRCs stadgar www.nrckvinnor.org

⁸ Ibid

För att resurscentra för kvinnor ska kunna utföra detta uppdrag behövs långsiktighet och ekonomiska resurser, legitimitet, verksamhet lokalt, regionalt och nationellt, samordning, internationella nätverk, kunskap om genusfrågor och kriterier/indikatorer som säkerställer verksamhetens kvalitet.

Långsiktighet och ekonomiska resurser

En nationell basfinansiering för Resurscentra måste säkras. Resurscentraorganisationen för kvinnor har utvecklats till en viktig aktör för att stödja kvinnors delaktighet och jämställda medverkan i tillväxt- och utvecklingsammanhang, såväl lokalt, regionalt, nationellt som internationellt. Det krävs ekonomiska resurser för att driva detta engagemang långsiktigt. Ekonomiska resurser är också en förutsättning för legitimitet. Varje resurscentrum behöver en ekonomisk bas. En rimlig nivå för varje regionalt resurscentrum är 1 miljon kronor per år, för varje lokalt resurscentrum 750.000 kronor per år samt för NRCs horisontella samordning 2 miljoner kronor per år.

Resurserna föreslås användas för att ge resurscentraverksamheten möjlighet att ägna sig åt innovativa och kreativa lösningar för utveckling och tillväxt. De föreslås också användas som medfinansiering i de utvecklingsprojekt som EU och svenska staten utlyser och i vilka det är angeläget att öka kvinnors delaktighet. Andra tänkbara användningsområden är t.ex. verksamhet som ökar kvinnors företagande och stärker och utvecklar befintliga företag samt verksamhet som ökar kvinnors andel inom teknik/naturvetenskap.

Under 2004 blev det klart att resurscentra för kvinnor ska vara en aktör för att genomföra arbete inom ramen för den svenska nationella handlingsplanen för sysselsättning. Det ger en möjlighet att utöka samarbetet med arbetsförmedlingarna i regionerna inom kvinnors arbetsmarknad, entreprenörskap och företagande, hälsa, kvinnor och teknik och unga kvinnors villkor och möjligheter.

Samordning

Resurscentras styrka och speciella kännetecken bygger på att det finns verksamhet lokalt, regionalt och nationellt. Det är därför viktigt att säkerställa den lokala nivån och underifrånsperspektivet. Förändringsarbete på lokal nivå garanterar hållbarhet i arbetet. Lokala och regionala resurscentra är en samarbetsaktör och regional resurs inom ramen för länens tillväxt och utvecklingsarbete i samverkan med organisationer och myndigheter. Större projekt kan samordnas regionalt/länsvís.

Internationella nätverk

Den svenska resurscentramodellen har under de senaste åren rönt mycket uppmärksamhet utomlands. Resurscentras kunskaper och erfarenheter genom interregionala, transnationella och internationella projekt ska tas tillvara för lokal och regional utveckling, för Sveriges tillväxt. Resurscentra ska vara en aktör i det fortsatta interregionala samarbetet i ett utvidgat Europa.

Kunskap om genusfrågor

Resurscentras uppdrag förutsätter kompetens och förmåga till genusanalys i det dagliga arbetet. Resurscentras ansvarsområde rör kvinnors delaktighet i regional och lokal utveckling och kan komplettera det jämställdhetsarbete länsstyrelsernas sakkunniga i jämställdhet bedriver. Dialogen behöver utvecklas och rollfördelningen tydliggöras.

Kvalitetsindikatorer/kriterier

För att vara ett resurscentrum för kvinnor krävs bl.a. följande kännetecken på organisationen:

- att den arbetar i enlighet med Svenska Riksförbundet Nationellt ResursCentrum för kvinnors ändamålsparagraf (se tidigare hänvisning).
- att den är förankrad hos kvinnor i sitt geografiska område
- att den är öppen för kvinnor och resurscentra i sitt område
- att den utgör en mötesplats för arbetet i enlighet med ändamålsparagrafen
- att den är förankrad hos myndigheter och organisationer inom sitt område
- att den medverkar i den regionala eller lokala utvecklingen på ett självständigt sätt
- att den styrs av verksamhetsplanering och budget samt gör årsredovisning och uppföljning
- att den har styrelse eller styrgrupp
- att den är non-profit

I samarbete med Nutek ska NRC utveckla kvalitetsindikatorerna ytterligare vad gäller de viktigaste temaområdena, som resurscentra verkar inom. I det arbetet kommer NRC att samverka med de regionala råden för att utveckla varumärket/kännetecknet *resurscentrum för kvinnor*

Mer information

Nutek
Enheten för regionala projekt och transportbidrag
Tingsbacka
930 90 Arjeplog
08-681 91 00
www.nutek.se/rc

NRC, Svenska Riksförbundet för Nationellt
ResursCentrum för kvinnor
c/o Kvinnokooperativet Saga
Södra Skeppsbron 6
802 80 Gävle
026-65 27 66
www.nrckvinnor.org

Övriga länkar

www.nutek.se/rtp

www.women.eu.com

Verket för näringslivsutveckling
Liljeholmsvägen 32, 117 86 Stockholm
Telefon 08-681 91 00 Fax 08-19 68 26
www.nutek.se